

Bornholm
J.nr. 23/02675

Ref. MEJHO
Den 26. maj 2023

FORPAGTNINGSKONTRAKT HAMMERKNUDEN, SLOTSLYNGEN, HAMMERSHUS OG RAVNEDALEN

KONTRAKTENS FORMÅL

Formålet med forpagtningen er pleje af naturarealer og landskabspleje samt for Hammerhus fortidsmindepleje. Arealerne græsses for at reducere opvæksten af træer og buske, fjerne næring fra arealerne og give plads til de plantesamfund som er tilknyttet naturtyperne. På denne måde øges den biologiske mangfoldighed på arealerne samtidig med at landskabsværdierne sikres.

Arealerne Hammerknuden og Slotslyngen skal afgræsses som helårsgræsning, så de fremstår tydeligt afgræssede, når væksten starter i foråret.

Arealerne Hammershus og Ravnedalen skal afgræsses med tilnærmet helårsgræsning, så de fremstår tydeligt afgræssede, når væksten starter i foråret.

Arealet Besøgscenterfolden afgræsses som sommer- efterårs eller vintergræsning.

Græsningstrykket skal sikre, at de lysåbne arealer holdes lysåbne, og der sker bid på vedopvækst. Der forventes et græsningstryk, som sikrer en varieret vegetationshøjde på arealerne.

§ 1

KONTRAKTENS PARTER

Herved indgås forpagtningskontrakt for arealerne Ekkodalen beskrevet i § 3 mellem:

Forpagter:

Bortforpagter:

Naturstyrelsen Bornholm
Ekkodalsvejen 2, 3720 Aakirkeby
Skovfoged Mejse Holm

Tlf. 72 54 30 00

I det følgende betyder "Part" enten Forpagter eller Bortforpagter, samlet benævnt "Parterne".

§ 2

KONTRAKTPERIODEN

Arealerne Hammerknuden, Slotslyngen, Hammershus og Ravnedalen bortforpagtes til ekstensiv afgræsning for en 5 årig periode fra d. 1. januar 2024 til d. 31. december 2028, begge dage inklusive. Ved kontraktperiodens udløb ophører kontrakten uden yderligere varsel.

I kontraktperioden kan forpagter og bortforpagter opsiges kontrakten med 3 måneders varsel til ophør den 31. december i det pågældende kalenderår.

§ 3

FORPAGTNINGSKONTRAKTENS OMFANG

Forpagtningen består af fem delarealer:

Hammerknuden på ca. 172 ha

Slotslyngen på ca. 49 ha

Hammershus på ca. 39 ha

Ravnedalen på ca. 19 ha

Besøgscenter-folden på ca. 2,5 ha

Forpagtningen har således et samlet omfang på ca. 282 ha.

Arealerne er indtegnet på vedlagte kort (se bilag). Arealopmålingen er foretaget som ren kortopmåling. Afvigelser i bruttoarealet på under 10 % medfører ikke ret til forholdsmæssigt afslag i afgiften. Afvigelser i bruttoarealet på mere end 10 % kan efter en konkret vurdering udløse et forholdsmæssigt afslag i afgiften. Konstaterede afvigelser i bruttoarealet er ikke en væsentlig misligholdelse af kontrakten, og giver dermed ikke ret til ophævelse.

Se naturmålsplanerne for en nærmere beskrivelse af arealerne og målene med de forskellige dele af arealerne.

Alt, hvad der er omfattet af denne kontrakt, må hverken helt eller delvist fremlejes. Der må gerne sættes 3. mands dyr på arealerne efter nærmere aftale med Bortforpagter.

Bortforpagter har ret til at udtage mindre dele af arealet til friluftsmæssige formål (stier, p-pladser o.l.), naturgenopretning, -pleje og skovplantning mv. Sådanne udtag skal meddeles til forpagter med minimum 6 måneders varsel til den 31. december i et kalenderår. Udtaget vil medføre et forholdsmæssigt nedslag i forpagtningsafgiften svarende til det udtagne areals størrelse.

Forpagter overtager arealet i den stand, hvori det er og forefindes ved kontraktens ikrafttrædelse.

Forpagter må fra ikrafttrædelsestidspunktet, jf. § 2, selv sørge for at tegne alle forsikringer vedrørende det forpagtede, som Forpagter måtte anse for formålstjenelige eller nødvendige og som i øvrigt er påkrævet i henhold til lovgivningen og andre regler, herunder forsikring for driftstab som følge af eventuel skade på løsøre, besætning m.v.

§ 4

FORPAGTNINGSAFGIFTEN

Hvis forpagtningsafgiften er positiv:

Forpagtningsafgiften udgør som udgangspunkt årligt XXX kr. ekskl. moms svarende til nettoprisindekset for januar 2024.

Afgiften reguleres årligt med nettoprisindekset for januar måned i opkrævningsåret. Afgiften forfalder forud hver 1. april, første gang den 1. april 2024.

Forpagtningsafgiften indbetales til Bortforpagter på udsendte FIK-kort eller tilmeldes PBS. Betalingsanmodning modtages typisk 14 dage før forfaldsdato.

Ved manglende rettidig betaling tilskrives der renter og rykkergebyrer i henhold til rentelovens regler.

Bortforpagter er ansvarlig for at betale ejendomsskatter og andre faste afgifter.

Hvis forpagtningsafgiften er negativ:

Forpagtningsafgiften udgør som udgangspunkt årligt XXX kr. ekskl. moms svarende til nettoprisindekset for januar 2024.

Afgiften reguleres årligt med nettoprisindekset for januar måned i opkrævningsåret. Afgiften forfalder bagud hver 1. oktober, første gang den 1. oktober 2024.

Forpagter sender en elektronisk faktura til Naturstyrelsen Bornholm med minimum 30 dages betalingsfrist til betaling 1. oktober. Fakturaen sendes til EAN 5798000860223.

Bortforpagter er ansvarlig for at betale ejendomsskatter og andre faste afgifter.

§ 5

AREALETS BENYTTELSE I KONTRAKTPERIODEN

Benyttelsen af det forpagtede areal er Forpagters ansvar i enhver henseende og skal være i overensstemmelse med den til enhver tid gældende lovgivning.

Forpagter skal drive arealet på landbrugsmæssig forsvarlig måde under hensyntagen til de forhold, der følger af denne kontrakt eller anden skriftlig kontrakt med Bortforpagter.

Græsningsperiode

Forpagter skal sørge for at arealerne Hammerknuden og Slotslyngen afgræsses som helårsgræsning.

Forpagter skal sørge for at arealerne Hammershus og Ravnedalen afgræsses som tilnærmet helårsgræsning – Hammerhus evt. som helårsgræsning sammen med Slotslyngen.

Forpagter skal sørge for at arealet Besøgscenterfolden afgræsses som sommer- efterårs eller vintergræsning.

Græsningstrykket skal sikre, at de lysåbne arealer holdes lysåbne, og der sker bid på vedopvækst. Der forventes et græsningstryk, som sikrer en varieret vegetationshøjde på arealerne. Se nærmere i naturmålsplanen for en beskrivelse af mål og det forventede græsningstryk.

Bortforpagter forbeholder sig ret til at regulere græsningstrykket efter eget skøn, således at græsningen lever op formålet med forpagtningen. Henstillinger fra Bortforpagter om nedsat græsningstryk, skal efterkommes af Forpagter indenfor 1 uge.

Helårsgræsning – Hammerknuden og Slotslyngen

Forpagter skal sørge for at antallet af dyr på arealet er så jævnt som muligt hen over året.

Som udgangspunkt skal græsningstrykket i vintermånederne derfor holdes på samme niveau som i sommerperioden målt på antal dyreenheder. Se dog muligheder for regulering i beredskabsplanen.

Det er forpagters ansvar at sikre, at græsningstrykket i sommerperioden er så lavt, at der er tilstrækkeligt føde på arealerne hele året.

Tilnærmet helårsgræsning – Hammershus og Ravnedalen

Forpagter skal sørge for at antallet af dyr på arealet er så jævnt som muligt hen over året.

Som udgangspunkt skal græsningstrykket i hele græsningsperioden derfor holdes på samme niveau målt på antal dyreenheder.

Da der på nuværende tidspunkt ikke er skur på arealerne, og der ikke vurderes at være bevoksninger, der kan sikre tilstrækkeligt læ, ly og tørt leje til alle dyr, er der ikke krav om helårsgræsning. Det er dog forventningen, at der går dyr på arealet, så længe der ikke er vinterlignende vejr.

Efter nærmere aftale med bortforpagter, kan der dog fx erstattes med får i vintermånederne, så der bliver mulighed for helårsgræsning.

For arealet Hammershus er der bred fægang til Slotslyngen. Efter nærmere aftale med bortforpagter kan det aftales, at denne åbnes så Slotslyngen og Hammershus (evt. i perioder) afgræsses som én samlet fold. Dette giver mulighed for helårsgræsning på Hammershus.

Det er forpagters ansvar at sikre, at græsningstrykket i sommerperioden er så lavt, at der er tilstrækkeligt føde på arealerne hele året.

Efter nærmere aftale med bortforpagter kan der desuden suppleres med græsning med får inden for Hammershus' mure i kortere perioder i løbet af vinteren.

Sommer- efterårs- eller vinterafgræsning – Besøgscenterfolden

Forpagter skal sørge for at arealet afgræsses som sommer- efterårs eller vinterafgræsning.

Antallet af dyr skal være så lavt som muligt, så græsningssæsonen bliver så lang som mulig.

Periode og dyr aftales med bortforpagter.

Dyr

Der afgræsses som udgangspunkt med robust kvæg, hårdføre geder og robuste får – eller en krydsning mellem robuste racer. Sammensætningen aftales med bortforpagter, men må forventes at være primært kvæg og geder. Supplerende afgræsning med andre dyrearter kan aftales med bortforpagter.

Dyrene skal være vant til at gå ude hele året uden tilskudsfodring.

Det er et krav, at de dominerende dyr på arealet (alternativt flertallet af dyrene på arealet) har græsset på næringsfattige naturarealer med skov og i minimum 3 år eller er opfostret på næringsfattige naturarealer med skov.

Naturstyrelsen kan på forlangende bede om dokumentation for at forpagter overholder dette.

Forpagter er ansvarlig for dyrenes velbefindende, og dyrene skal til enhver tid behandles etisk forsvarligt. Dyrene skal sikres mod vind og vejr i overensstemmelse med deres behov og skal tilses jævnlige i henhold til de til enhver tid gældende bestemmelser i dyreværnsloven. Det påhviler Forpagter, at dyrene til enhver tid er øremærket korrekt.

Dyrene må ikke behandles mod parasitter ude på arealerne, og fjernes derfor fra arealerne, hvis der er behov for dette. Dyrene skal tilbageholdes fra arealerne efter behandling til der ikke længere er risiko for at medicinen udvaskes i naturen eller udskilles i gødningen og urinen - dermed også påvirker naturen. Får og geder tilbageholdes fra arealerne i 30 dage efter behandling, kvæg og andre arter 90 dage. Bolus eller andre midler, der frigøres over flere gange må ikke anvendes til dyr, der færdes på arealerne.

Områderne besøges årligt af rigtig mange gæster – både lokale og turister. Det er derfor yderst vigtigt at dyrene på arealet har en god adfærd over for mennesker og hunde i snor. Dyrene skal således ikke være hverken opsøgende eller særligt nervøse over for gæsterne (uvane dyr). Ansvar for dyrene og den skade, de måtte forvolde, påhviler i enhver henseende Forpagter. Henstillinger fra Bortforpagter vedr. fjernelse af uvane dyr skal efterkommes af Forpagter inden for 1. uge.

Fodring

Som udgangspunkt må der ikke tilskudsfodres. Vitamin- og mineraltilskud til dyrene anses ikke for tilskudsfodring, og må ske efter nærmere aftale med Bortforpagter, og Bortforpagter anviser placeringen af mineralerne.

Håndteringsfoder

Det er tilladt for forpagter at have det håndteringsfoder med til dyrene, som man kan have i hænderne. Formålet med foderet er kun at kunne håndtere dyrene og må ikke være et reelt supplement til det naturlige foder.

Det er ikke tilladt at efterlade korn, hø, wrap, bagerbrød eller lign på arealerne lige som der ikke må sættes spande med foder på arealerne. Der må således ikke ligge noget foder tilbage på arealerne, når forpagter forlader arealet.

Der må ikke fodres fra plastikposer, da der er erfaring med at dyr, der er vant til dette, kan begynde at opsøge besøgende på arealerne, hvis disse medbringer plastikposer.

Beredskabsfodring og indfangningsfodring

Se vedhæftede beredskabsplan vedr. beredskabsfodring.

Indfangningsfodring må kun ske i fangfoldene, og u-spist foder skal fjernes fra arealet senest 14 dage efter indfangning forudsat at det er muligt at køre på arealet uden sporkørsel. Alternativt senest 14 dage efter arealet er egnet til maskinkørsel.

Hegn

Bortforpagter sørger for, at der er opsat et funktionelt hegn.

Forpagter holder tilsyn med hegnet og kontakter bortforpagter, hvis der er behov for vedligehold af hegnet. Bortforpagter står for vedligehold af hegnene i forpagtningsperioden. Hegnene repareres med materialer af tilsvarende udseende og kvalitet som de eksisterende hegn. Dog bliver hegn, der er højere end 90cm løbende udskiftet til hegn på 90cm.

Der er opsat fårenet med eltråd på alle arealer.

Hegnet ved Finnedalen, syd for Finnedalsgården, udskiftes i 2023, og arealet bindes sammen med resten af Slotslyngen. Hegnet omlægges i 2023 ved skuret i Slotslyngen, så der medtages lidt nålebevoksning og dyrenes indgang til skuret flyttes fra den markerede vandrute. Kortene i bilaget viser den nye hegnslinje.

Forpagter står for den nødvendige rydning af opvækst af græsser og vedplanter under og op ad hegnet i et omfang så hegnet er funktionsdygtigt og eltrådene er strømførende. Forpagter står for fjernelse af grene og træer, der vælter ned over hegnet og hegnet opstrammes efterfølgende. Grene og træer efterlades på arealet.

Bortforpagter sørger for, at hegnene ryddes for opvækst i 2023, så hegnene modtages ryddede ved kontraktens opstart.

Vand

Det er forpagters ansvar at sikre, at dyrenes behov for drikkevand tilgodeses.

Hammerknuden: Hammersø, Krystalsøen og Gamledam er de største søer på arealet og holder vand alle år. Fra efterår til forår er der normalt rindende vand i Radiumkilden ved Gasterenden samt ved Gamledam.

Slotslyngen: Der er rindende vand i Pissebækken ved Finnedalen fra efterår til forår. Der findes et par søer ved Egisdalen og nord for denne, der holder vand de fleste år.

Hammershus: Der findes flere større søer på arealet, der holder vand langt de fleste år. Der findes rindende vand fra efterår til forår i vandløbet fra Paradisdalen.

Ravnedalen: Der findes en sø på engen samt flere stenbrudssøer, der holder vand lang de fleste år. Fra efterår til forår er der normalt rindende vand i dalen.

Besøgscenterfolden: Der findes ikke naturligt vand på arealet.

El

Hammerknuden, Slotslyngen, Hammershus og Besøgscenterfolden: Bortforpagter sørger for el og afholder udgifterne hertil.

Ravnedalen: Forpagter sørger for el og afholder udgifterne hertil. Der kan udlånes funktionel strømgiver med solcelle. Ved lån af strømgiver, står forpagter selv for vedligehold af denne, udskifter til tilsvarende model når den er udtjent og har erstatningspligt.

Læ, ly og tørt leje

Hammerknuden: Der findes en stald på ca. 45m² ved Hammerfyr. Stalden er indrettet til geder (får kan dog også gå ind). Der findes nåleskov ved Hammerodde Fyr og flere tætte enekrat. Der findes desuden flere arealer med tæt løvskov.

Slotslyngen: Der findes et læskur/stald på ca. 130m². Desuden findes en nålebevoksning umiddelbart ved siden af. Desuden findes der tættere løvskov på arealet.

Hammershus: Der findes ikke læskur eller nålebevoksninger på arealet. Den brede fægang til Slotslyngen kan dog åbnes, så der er adgang for dyrene til Slotslyngens arealer og skur/stald. Der findes tæt løvskov på arealet.

Ravnedalen: Der findes ikke skur på arealet. Der findes et par tættere enekrat, men ikke deciderede nålebevoksninger. Der findes tæt løvskov/blandskov på arealet.

Besøgscenterfolden. Der findes ikke læskur eller nålebevoksninger på arealet. Der findes løvskov på arealet.

Bortforpagter står for vedligehold af skurene/staldene.
Yderligere læskur må kun etableres efter nærmere aftale med Bortforpagter.

Fangfold

Der findes fast fangfold på Hammerknuden ved Fyrvej samt i Slotslyngen ved skuret/stalden. Fast fangfold må kun etableres efter nærmere aftale med Bortforpagter.

Der kan opstilles midlertidige fangfold i en periode på som udgangspunkt maks. 14 dage ved indfangning af dyr med mindre andet aftales med bortforpagter – fx ved dyr der er særligt svære at indfange.

Der kan lånes fangfold af bortforpagter.

Placering af fangfoldene aftales med bortforpagter og må først ske, når der er tydelig aftale om placering. Indfangningsfodring må kun ske i fangfoldene, og uspist foder skal fjernes fra arealet senest 14 dage efter indfangning.

§ 6

RÅDIGHEDSINDSKRÆKNING

Naturtiltag

Forpagter skal tåle de tiltag som bortforpagter laver på arealet i forbindelse med naturgenopretningsprojekter og naturpleje, herunder oversvømmelser, genslyngninger af vandløb, tilplantninger, opløjninger, rydninger af vedopvækst, veteraniseringer, ringning af træer mm. Bortforpagter betaler ikke erstatning for de gener, dette måtte medføre forpagter, men forpagtningsafgiften nedskrives tilsvarende, hvis der udtages arealer, hvor det ikke må eller kan afgræsses. Ligeledes kompenserer bortforpagter for evt. krav om tilbagebetalinger eller sanktioner i forhold til støtte på arealerne, hvis dette skyldes aktive naturplejetiltag udført af bortforpagter.

Drænvedligeholdelse forestås af bortforpagter. Bortforpagter forbeholder sig ret til ikke at vedligeholde dræne, hvis det er i modstrid med opfyldelse af naturmæssige hensyn på arealet.

Kalkning må ikke foretages på arealerne.

Kemiske bekæmpelsesmidler må ikke anvendes på arealet.

Landskabselementer på arealet ex. kulturminde, naturlige hegn og diger, grøfter, vandløb eller små søer må ikke tilstandsændres. Ved overtrædelse af dette kan Bortforpagter pålægge Forpagter at udføre eller afholde udgifterne til genoprettelse af tilstanden.

Offentligheden har adgang til at færdes på arealet. Stier, udsigtspunkter o. lign. skal holdes åbne for offentlighedens adgang. Bortforpagter er uden ansvar for skader i den forbindelse. Bortforpagter er ansvarlig for vedligeholdelse af veje, overkørsler, stier, færste, klaplåger, publikumsfaciliteter mm.

Slam må ikke udbringes på arealerne.

Gødning må ikke udbringes ud over den gødning græssende husdyr efterlader på arealet.

Jordbehandling, tilplantning eller tilsåning af arealet må ikke foretages af forpagter.

Traktorer og lignende maskiner må kun anvendes på de bortforpagtede arealer i særlige tilfælde. Når de anvendes på arealer uden for skovveje, hovedspor og pladser, skal de som udgangspunkt være forsynet med biologisk nedbrydelig bagtøjsolie (hydraulikolie). Maskiner må dog i begrænset omfang (op til 100 timer om året) anvendes på arealerne, hvis de som minimum er i en tilstand, hvor der ikke drypper olie fra hverken motor, hydrauliksystem eller transmission m.v. Maskinerne skal desuden have en hjul- og dækmontering, der ikke medfører strukturskader på jordbund og bevoksning. Færdsel på arealerne omkring tøbrud og på våd jord skal så vidt muligt undgås.

§ 7

LØN- OG ARBEJDSVILKÅR FOR ANSATTE

Forpagter skal sikre, at ansatte hos Forpagter og dennes underleverandører, som medvirker til at opfylde kontrakten, er sikret løn (herunder særlige ydelser), arbejdstid og andre arbejdsvilkår, som ikke er mindre gunstige end dem, der gælder for arbejde af samme art i henhold til en kollektiv overenskomst indgået af de inden for det pågældende faglige område mest repræsentative arbejdsmarkedsparter i Danmark, og som gælder på hele det danske område, jf. cirkulære nr. 9471 af 30/6 2014 om arbejdsklausuler i offentlige kontrakter.

Forpagter skal sikre, at de ansatte hos Forpagter og eventuelle underleverandører er orienteret om de gældende arbejdsvilkår iht. ovenstående bestemmelse.

Forpagter er forpligtet til inden for 5 arbejdsdage efter skriftlig anmodning fra Bortforpagter at udlevere relevant dokumentation som fx ansættelsesbeviser, opholds- og arbejdstilladelser, løn- og timesedler, udtræk fra E-indkomst m.v. for, at løn- og arbejdsvilkår for Forpagters og dennes underleverandørers ansatte lever op til de forpligtelser, arbejdsklausulen fastsætter.

Hvis Forpagter ikke inden udløbet af fristen på de 5 arbejdsdage har dokumenteret at overholde arbejdsklausulen, vil det blive betragtet som væsentlig misligholdelse, og Bortforpagter kan da ophæve kontrakten i henhold til kontraktens misligholdelsesbestemmelser, jf. § 13.

§ 8

AREALSTØTTE

Det er forpagters ansvar at vurdere, hvor meget af arealet der er støtteberettiget til grundbetaling og plejegræs-tilskud under hensyntagen til naturmålene i naturmålsplanen.

Forpagter bærer alene ansvaret for, at der kan opnås grundbetaling og pleje-græs-tilskud på arealet, hvis dette søges.

Forpagter kan ikke forvente at der ryddes vedopvækst på arealerne, og må derfor tage udgangspunkt i den naturlige tilgroning, når der søges tilskud.

Forpagter indtræder i de støtteordninger og tilsagn, der er indgået for arealerne ved kontraktens ikrafttrædelse – se nuværende tilsagn i Landbrugsstyrelsens markkort.

Ved kontraktens ophør, overdrager forpagter aktive tilsagn til bortforpagter eller til ny forpagter. Forpagter kan ikke hæfte for eventuel tilbagebetaling eller sanktioner, der skyldes manglende opfyldelse af forpligtelserne efter kontraktens ophør.

§ 9

JAGT, FISKERI OG RÅSTOFINDVINDING

Retten til jagt, fiskeri og regulering af skadevoldende vildt tilkommer Bortforpagter. Disse rettigheder kan i kontraktperioden af Bortforpagter udlejes til tredjemand. Retten til råstofindvinding tilkommer Bortforpagter.

Arealet er beliggende kystnært. Det er derfor sandsynligt, at der kan være forhøjet koncentration af PFAS i græs og/eller vand på arealet, hvilket kan få betydning for mulighederne for at anvende dyr, der har afgræsset arealet i fødevareproduktion samt evt. at anvende indhøstet materiale fra arealet til foder. Forpagter/dyreholder er ansvarlig for selv at følge med i anvisningerne på henholdsvis Miljøstyrelsens og Fødevarestyrelsens hjemmesider vedr. PFAS-forurening, ligesom forpagter/dyreholder er ansvarlig for at forholde sig til risikoen for at foder/græs på/fra arealet kan indeholde PFAS og de mulige konsekvenser heraf for forpagters/dyreholders drift.

§ 10

OPLYSNINGSPLIGT

Bortforpagter, eller en af bortforpagter dertil bemyndiget person, har til enhver tid ret til fri og uhindret adgang til det bortforpagtede areal med henblik på at foretage tilsyn, vedligeholdelse, undersøgelser eller tilsvarende. Til brug for bedømmelse af, om forpagteren overholder sine forpligtelser, er bortforpagter til enhver tid berettiget til at foretage eller lade foretage de fornødne undersøgelser og til at kræve fremlagt

relevant dokumentation herfor. Dokumentationen skal være Bortforpagter i hænde senest fem arbejdsdage efter påkravets modtagelse.

§ 11 MISLIGHOLDELSE

Forpagter skal udover bestemmelserne i nærværende forpagtningskontrakt respektere de begrænsninger i benyttelsen af arealet, der følger af lovgivningen. Overtrædelse af lovgivningen og bestemmelserne knyttet til kontrakten betragtes som misligholdelse.

§ 12 OPHÆVELSE

Hvis der sker væsentlig misligholdelse fra en af Parternes side, er den anden Part berettiget til at ophæve kontrakten.

Følgende ikke udtømmende liste betragtes som væsentlig misligholdelse:

- Manglende rettidig betaling af afgiften
- Overtrædelse af bestemmelser i dyreværnsloven
- Overtrædelse af bestemmelserne i arbejdsklausulen, jf. § 7.
- Hvis kontraktens udøvelse ikke er i overensstemmelse med de til enhver tid relevante danske lovkrav eller med af Bortforpagter vedtagne retningslinjer, som enten er en del af kontrakten, eller som udleveres i kontraktperioden, herunder fx bestemmelser om Naturstyrelsens arbejdsklausul og miljøkrav til maskiner.
- Forpagters konkurs, såfremt konkursboet ikke på baggrund af skriftlig henvendelse fra Bortforpagter inden 10 arbejdsdage tilkendegiver, at boet indtræder i nærværende kontrakt.
- Hvis Forpagter i øvrigt misligholder sine forpligtelser væsentligt.

Foreligger der væsentlig misligholdelse af nærværende kontrakt fra Forpagters side, eller overtrædes kontrakten gentagne gange, uden at der isoleret set foreligger væsentlig misligholdelse, kan Bortforpagter ophæve kontrakten med øjeblikkelig virkning, når Forpagter har fået et skriftligt påkrav om at bringe misligholdelsen til ophør inden en af Bortforpagter skriftligt fastsat passende kort frist, og denne frist ikke er overholdt.

§ 13 ERSTATNINGSANSVAR

Parterne er erstatningspligtige efter dansk rets almindelige regler.

Parterne kan ikke kræve erstatning for driftstab, avancetab eller indirekte tab. Dette gælder dog ikke i følgende tilfælde:

- hvor der fra Forpagters side sker misligholdelse af forpligtigelserne i kontrakten, og dette medfører fratagelse af Bortforpagters økologiske autorisation som anført i § 5.
- hvor Bortforpagter påføres et økonomisk tab i form af tilbagebetaling af miljøstøtte, som følge af Forpagters misligholdelse af betingelserne i miljøtilsagn som anført i § 9.

§ 14 FORCE MAJEURE

Parternes forpligtelser i henhold til kontrakten suspenderes i tilfælde af force majeure.

Ved force majeure forstås udefrakommende omstændigheder af usædvanlig art, som parterne ikke er herre over, og som de ikke med rimelighed burde have forudset eller overvundet, herunder naturkatastrofer, sygdomsepidemier såsom udbrud af mund- og klovsyge o. lign. og som medfører, at opfyldelsen af kontrakten ikke er mulig eller vil påføre en af parterne en efter dennes forhold urimelig byrde.

Den part, der vil påberåbe sig force majeure, skal uden ugrundet ophold skriftligt underrette den anden part om force majeure-begivenhedens opståen og forventede varighed. Årsagen til force majeure skal dokumenteres skriftligt.

Når force majeure-begivenheden er ophørt, genoptages parternes forpligtelser i henhold til kontrakten.

§ 15 OPHØR

Ved kontraktens ophør tilfalder enhver jord-, mur- og nagelfast inventar, herunder læskure, hegn o.l. som Forpagter har foretaget, Bortforpagter vederlagsfrit, med mindre andet er aftalt skriftligt forinden.

Ved Forpagters bortgang og hvis Forpagter efterlader sig ægtefælle eller samlever, er denne dog berettiget til at fortsætte forpagtningen i kontraktperioden på uændrede vilkår, medmindre Bortforpagter har vægtige grunde til at modsætte sig dette, herunder at efterladte ikke har det fornødne kendskab til at drive forpagtningen videre.

Såfremt Forpagters efterlevende ægtefælle eller samlever ønsker at indtræde i forpagtningskontrakten, skal dette meddeles Bortforpagter skriftligt senest 6 uger efter, at dødsboets behandlingsmåde er valgt.

Har Bortforpagter, i tilfælde af Forpagters død, ikke rettidigt modtaget meddelelse jf. ovenstående, kan Bortforpagter opsige kontrakten med 1 måneds varsel.

§ 16 TVISTER

Kontrakten er undergivet dansk ret. Såfremt der opstår en tvist mellem Parterne i forbindelse med nærværende kontrakt, skal Parterne med en positiv, samarbejdende og ansvarlig holdning søge at indlede forhandlinger med henblik på at løse tvisten.

Såfremt Parterne ikke selv er i stand til at løse en eventuel uoverensstemmelse, er Parterne enige om at søge uoverensstemmelsen løst ved mellemkomst af en syns- og skønsmand udpeget af Parterne i fællesskab.

Hvis uenighed ikke kan løses ved forhandling mellem Parterne eller ved mellemkomst af en syns- og skønsmand, skal tvisten endeligt afgøres ved voldgift efter "Regler for behandling af voldgiftssager ved Det Danske Voldgiftsinstitut".

Stedet for voldgift er aftalt til København, og processproget er dansk.

Voldgiftsretten skal bestå af 3 voldgiftsdommere. Hver Part udpeger én voldgiftsdommer, mens den tredje voldgiftsdommer, der skal være voldgiftsrettens formand, udpeges af instituttet. Har en Part ikke udpeget en voldgiftsdommer inden 30 dage fra indgivelsen eller modtagelsen af begæring om voldgift, udpeges den pågældende voldgiftsdommer af instituttet.

§ 17 ØVRIGE BESTEMMELSER

Overdragelse:

Lejer kan hverken helt eller delvist uden Udlejers skriftlige samtykke overdrage sine rettigheder og pligter i henhold til denne kontrakt til andre.

Udlejer har ret til at overdrage sine rettigheder og forpligtelser efter denne kontrakt til en anden offentlig institution eller til en institution, der ejes af det offentlige eller i det væsentlige drives for offentlige midler.

Ændringer:

Alle ændringer i og tilføjelser til nærværende forpagtningskontrakt skal aftales skriftligt mellem Parterne for at være gyldige.

Tredjemands ret:

Ud over Parterne kan ingen tredjemand støtte ret på denne kontrakt.

Rangordning af dokumenter:

- Denne kontrakt med bilag

- Skriftlige tillæg og ændringer til denne kontrakt
- Samlet udbudsmateriale herunder naturmålsplan
- Tilbudsmateriale fra Forpagter

§ 18 **UNDERSKRIFT**

Denne kontrakt er først gyldig, når den er forsynet med Parternes underskrift.

Forpagter:

Bortforpagter:

Dato og underskrift

Dato og underskrift

UDKAST

Arealets afgrænsning

Hammerknuden

Slotslyngen

Hammershus og Besøgscenterfolden

Ravnedalen

Oplysning om databehandling af dine personoplysninger

Dine afgivne oplysninger vil blive brugt til at indgå en forpagtningskontrakt med Naturstyrelsen, som er dataansvarlig. Du kan kontakte Naturstyrelsen på nst@nst.dk og tlf.nr.: 7254 3000.

Afgivelsen af oplysningerne er en forudsætning for, at vi kan indgå en forpagtningskontrakt, da vi har pligt at udøve forsvarlig økonomisk forvaltning og fx hvidvaskreglerne kræver, at vi ved, hvem vi laver kontrakter med og også har journaliseringspligt. Det vil ikke være muligt at indgå en forpagtningskontrakt uden at have disse oplysninger.

Du kan anmode om indsigt i de oplysninger

Du har efter anmodning krav på at få berigtiget oplysninger, der viser sig urigtige eller vildledende, ligesom du kan anmode om begrænset behandling og gøre indsigelse mod behandling af dine oplysninger.

Du kan også kontakte vores databeskyttelsesrådgiver, Kasia Torian, på mail: kator@mst.dk, tlf.nr.: 7254 2436. Du har mulighed for at klage over behandlingen af dine personoplysninger til Datatilsynet, Borgergade 28,5, 1300 Kbh. K, tlf.nr.: 3319 3200, mail: dt@datatilsynet.dk.

Naturstyrelsen anvender fuldt automatiserede afgørelser/gør brug af profilering i disse situationer:
Midlertidig overdragelse af betalingsrettigheder via Tast-selv, Producentstifteerklæringer og forpagtningsafgifterne indgår i det overordnede regnskab.

Hvordan bruger vi oplysningerne?

De oplysninger, du afleverer/indsender bruges til følgende/flere formål:

- *Overdragelse af betalingsrettigheder, "Tilsagn til Pleje af Græs- og Naturarealer" og "Økologisk Arealtilskud", samt overholdelse af statens krav til regnskabsføring.*

Vi offentliggør og videregiver følgende oplysninger

- *Der sker ikke offentliggørelse, men der kan ske anmodning om aktindsigt fra andre end dig selv og din eventuelle repræsentant (konsulent, advokat eller lignende) og i de tilfælde tilrettes den konkrete sag så anmodningen bliver behandlet efter miljøoplysningsloven og offentlighedsloven. Det betyder, at der normalt vil blive givet fuld aktindsigt i dine oplysninger.*

Så længe beholder vi oplysningerne

Alle øvrige oplysninger opbevares i overensstemmelse med offentlighedslovens principper, således at de er tilgængelige af hensyn til offentlighed i forvaltningen. I øvrigt følges Rigsrevisionens og Rigsarkivarens anvisninger for arkivalier.

Vores hjemmel til behandling af dine personoplysninger findes i følgende regelsæt:

- Persondatalov, persondataforordning og Budgetvejledningen samt delegationsbekendtgørelsen for Naturstyrelsen